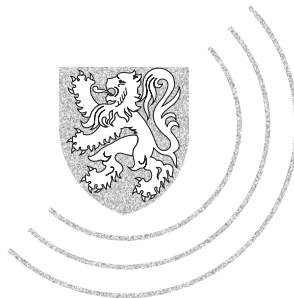

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

25 november 2003

VERSLAG

– van het Rekenhof –

over de contractuele uitgaven voor marketing en promotie bij Toerisme Vlaanderen

GEDACHTEWISSELING

VERSLAG

**namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme
uitgebracht door de heer Jacky Maes**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer André-Emiel Bogaert.

Vaste leden :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Jan Laurys,
mevrouw Trees Merck-Van Goey, de heer Eddy
Schuermans ;

de heren Frans De Cock, Didier Ramoudt, Guy Sols, Marc
van den Abeelen ;

de heren Mathieu Boutsen, Jan Penris, Roland Van
Goethem ;

de heren Jacky Maes, Robert Voorhamme ;

mevrouw Veerle Declercq ;

de heer André-Emiel Bogaert.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen,
mevrouw Ilse Van Eetvelde, de heer Jef Van Looy ;

de heren Peter Gysbrechts, Koen Helsen, André Moreau,
Jul Van Aperen ;

de heren Jean Geraerts, Miel Verrijken, Frans Wymeersch ;

de heren Carlo Daelman, Leo Peeters ;

de heer Flor Ory ;

de heer Jan Loones.

Zie :

37-E (2002-2003)

– Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting door het Rekenhof	4
2. Toelichting door de heer Luc Gobin, afdelingshoofd centrale dienstverlening en investeringen van Toerisme Vlaanderen	6
3. Discussie	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme besprak op zijn vergadering van 22 oktober 2003 het verslag van het Rekenhof over de contractuele uitgaven voor marketing en promotie bij Toerisme Vlaanderen, in aanwezigheid van de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, en van afgevaardigden van het Rekenhof en van Toerisme Vlaanderen.

De heer André-Emiel Bogaert, voorzitter, merkt op dat het verslag van het Rekenhof in eerste instantie in de bevoegde commissie wordt besproken. De commissie kan na afloop van de bespreking eventueel beslissen een parlementair initiatief ter zake te nemen.

1. Toelichting door het Rekenhof

Mevrouw Marianne Ringoir, eerste auditeur-revisor, licht het onderzoek toe. In het kader van de controle op de statutaire opdracht van Toerisme Vlaanderen heeft het Rekenhof een rechtmatigheidsonderzoek (RMO) uitgevoerd van de contractuele uitgaven van de dienst Promotie en Marketing. Dit RMO omvat twee aspecten. In een beperkt RMO werd nagegaan of de contractuele uitgaven van de dienst Promotie gedaan worden volgens de geldende reglementeringen. In een uitgebreider RMO werd onderzocht of de leiding van Toerisme Vlaanderen interne controle uitvoert.

Naast opmerkingen over de toepassing van de reglementering en over de interne controle, formuleert het Rekenhof een algemene juridische opmerking over het juridische vacuüm waarin Toerisme Vlaanderen zich bevond sedert 1998. Het decreet van 1998 draagt de Vlaamse regering op te bepalen wanneer de verschillende artikelen in werking treden. In 1999 bepaalde de Vlaamse regering dat de oude regels over Toerisme Vlaanderen vervallen waren zonder de nieuwe in werking te laten treden. Het probleem is ondertussen opgelost, want de Vlaamse regering heeft op 19 september 2003 beslist om de nieuwe bepalingen in werking te laten treden.

De heer Luc Jorissen, hoofdcontroleur, licht het onderzoek van de uitgaven toe. Het Rekenhof heeft de dossiers getoetst aan de klassieke normen : wettelijkheid, werkelijkheid en regelmatigheid. In het onderzoek naar de wettelijkheid heeft het Rekenhof vastgesteld dat Toerisme Vlaanderen problemen heeft met alle toegepaste

procedures. Bij beperkte offerteaanvraag stelde het Rekenhof problemen vast bij de bepaling en bij de toetsing van de gunningcriteria.

Bij de onderhandelingsprocedure wordt een onderscheid gemaakt tussen de procedure zonder naleving van de bekendmakingregel en de procedure met naleving van de bekendmakingregel. Bij de procedure zonder naleving van de bekendmakingregel heeft het Rekenhof vastgesteld dat niet altijd wordt voldaan aan de wettelijke voorwaarden om die procedure toe te kunnen passen. Bij de procedure met naleving van de bekendmakingregel – vooral grote reclamecampagnes – heeft het Rekenhof vastgesteld dat niettegenstaande Toerisme Vlaanderen zelf van oordeel was dat de procedure werd toegepast, in de praktijk gewerkt werd met gunningen overeenkomstig de beperkte offerteaanvraagprocedure.

Toerisme Vlaanderen heeft volgens de spreker ook problemen met de Europese bekendmakingregels. De enunciatieve aankondiging werd niet of fout toegepast. Wanneer deze procedure fout wordt toegepast, wordt het tweetrapsstelsel, een essentieel kenmerk van de beperkte offerteaanvraagprocedure, uitgehold. Voorts zijn er problemen met de bekendmaking omdat de geraamde bedragen verkeerd worden geïnterpreteerd.

In het algemeen stelt het Rekenhof dat de motiveeringsverplichting niet of slecht wordt nageleefd in de dossiers. Er zijn voorts een aantal formele tekortkomingen. Bij de delegatie zijn er eveneens grote problemen. De machtigingsregels om beslissingen te nemen worden frequent geschonden. Personeelsleden die niet bevoegd zijn om beslissingen te nemen, beslissen geregeld over het gunnen en uitvoeren van opdrachten. De leidende ambtenaar, die in beperkte mate bevoegd is, overschrijdt deze machtigingsregels ook.

Tijdens de werkelijkheidscontrole sprongen twee grote dossiers in het oog : de reclamecampagnes van het jaar 2000 voor het binnenland en voor Duitsland. De stukken die Toerisme Vlaanderen ter beschikking stelt, staan het Rekenhof niet toe vast te stellen of de gefactureerde prestaties overeenkomen met de contractueel bepaalde prestaties.

In het onderzoek naar de budgettaire regelmatigheid duiken de reclamecampagnes van het jaar 2000 voor het binnenland en voor Duitsland opnieuw op. De raad van bestuur besliste, aangaande de reclamecampagne Duitsland, dat voor een restbudget van 320.000 Duitse mark een plan moest worden opgesteld. Dat plan werd nooit opgesteld

en de raad van bestuur werd niet geïnformeerd over de niet-uitvoering. Ook met de reclamecampagne voor het binnenland is er een belangrijk probleem. De raad van bestuur keurde een bedrag goed, maar toen de contracten werden afgesloten met het reclamebureau en de partners, was er een verschil van 5 miljoen Belgische frank. In het algemeen stelt het Rekenhof dat de door de raad van bestuur goedgekeurde budgetten niet altijd overeenkomen met de gedetailleerde budgetplannen van de reclamebureaus.

Het Rekenhof heeft reacties gekregen van Toerisme Vlaanderen en minister Landuyt. Het is hun bedoeling tegemoet te komen aan de opmerkingen van het Rekenhof. Tenslotte werden al een aantal maatregelen getroffen.

Mevrouw Lieve Vandenbussche, eerste auditeur, licht de controle op de interne controle binnen Toerisme Vlaanderen toe. Ten eerste stelde het Rekenhof vast dat er geen interne controleprocedures beschikbaar zijn. Omdat er geen vertrekbasis is, probeerde het Rekenhof aan de hand van interviews de systeemkenmerken van het contractueel proces vast te stellen. Vervolgens werd nagegaan of die theoretische systeemkenmerken ook in de praktijk toegepast worden. Van zodra het Rekenhof op de hoogte was van de eigenlijke praktijk, werd die praktijk getoetst aan de klassieke normen van interne controle inzake organisatie, scheiding van functies, machtiging en goedkeuring, en aan een rekenkundige en boekhoudkundige controle. De supervisie van en controle door het management werd eveneens onderzocht.

Het Rekenhof heeft per dienst afzonderlijke conclusies getrokken, maar voor alle operationele diensten zijn de conclusies grotendeels gelijklopend. Er zijn geen organisatieregels en geen procedurerichtlijnen. Dat heeft geleid tot de rechtmatigheidsinbreuken. Zo wordt in alle contracten bepaald dat er een borg gesteld moet worden. Maar als niemand verantwoordelijk is om die borg te vragen, wordt die borg niet gevraagd. Dat heeft ook geleid tot juridische onduidelijkheid en rechts-onzekerheid van de contractuele relatie met dienstverleners en partners. Toerisme Vlaanderen sluit jaarlijks een overeenkomst af met De Post voor verdeling van Vlaanderen Vakantieland, maar daar is geen getekend en gedateerd contract van. Eigenlijk weet niemand of het contract ooit getekend werd. In mei 1999 wist Toerisme Vlaanderen al dat de reclamecampagne voor het binnenland gevoerd zou worden door DVM. In de loop van 1999 factureerde DVM, terwijl het officiële contract er maar in mei 2000 was.

Wat de functiescheiding betreft, heeft het Rekenhof vastgesteld dat de diensthoofden bijna in alle gevallen bindende bestellingen plaatsten. Zij hadden geen registratiesystemen. De diensthoofden oefenden dan ook de controle uit als ze de facturen tekenden voor ontvangst. Van werkbare functiescheiding was er dus geen sprake.

Er waren ook problemen met de machtiging en goedkeuring. De delegatieregeling werd permanent geschonden. De leidende ambtenaar beslist systematisch zonder machtiging van de raad van bestuur over de te volgen gunningprocedure, het bestek en de selectie van gegadigden. De voormalige leidende ambtenaar gunde frequent opdrachten en sloot overeenkomsten buiten zijn financiële bevoegdheid. Ook de diensthoofden gingen in het kader van lopende overheidsopdrachten over tot bijkomende bestellingen, zonder dat ze daartoe gemachtigd waren.

De directeurs van de buitenlandkantoren beslisten over de concrete invulling van de reclamecampagnes, terwijl ze daarvoor geen bevoegdheid hadden. Het Rekenhof heeft dus Toerisme Vlaanderen aangeraden om zo snel mogelijk de delegatieregeling aan te passen omdat die niet werkbaar was.

Ten slotte moesten de operationele diensten ook de reken- en boekhoudkundige controle doen van hun dossiers. Opnieuw werd de werkelijkheid niet gecontroleerd. Voor de campagnes binnenland en Duitsland konden geen stukken voorgelegd worden waaruit bleek dat de gefactureerde prestaties ook echt geleverd waren en overeenstemden met de contracten. De volledigheid en de juistheid konden niet gegarandeerd worden door een opvolgings- en registratiesysteem. Geen enkele dienst had een systeem waarbij er na de beslissing van de raad van bestuur of de leidende ambtenaar een bestelling en een contract, en eventuele aanvullingen van het contract, werden afgesloten, waarna de prestaties en de facturatie degelijk opgevolgd werd.

Het Rekenhof heeft de boekhouding aan dezelfde normen getoetst. De betalingscyclus daar verloopt perfect. Er is geen enkele factuur betaald zonder handtekening van de administrateur-generaal. Formeel was alles in orde. De boekhouding deed ook niet meer dan dat. Ze betaalden enkel de facturen maar deden geen controle op de werkelijkheid, op de volledigheid of op de correctheid. Het ergste was dat ze geen stukken hadden en dus geen controle konden uitoefenen. De administrateur-generaal moest dus de facturen blind tekenen want er was geen enkel stavingstuk bijgevoegd. Er stond

enkel op dat er door het diensthoofd getekend was voor ontvangst.

Aan de hand van de beslissingen van de raad van bestuur is nagegaan hoe de leidende ambtenaar betrokken was. Het ontbreken van organisatierichtlijnen en procedures was zijn verantwoordelijkheid. De rapportering aan de raad van bestuur was ook heel slecht. De uitvoering van de beslissingen was evenmin optimaal. De raad van bestuur nam een beslissing, maar die werd niet echt uitgevoerd. Ook het bestuur zelf was daarvoor verantwoordelijk : het nam concrete maatregelen maar volgde niet op of die door de leidende ambtenaar werden uitgevoerd. De bestuurders hebben weinig gereageerd op gebrekkige uitvoering of rapportering. Bovendien was het zo dat de raad van bestuur niet altijd consequent besliste.

Het Rekenhof stuitte dus op heel wat gebreken inzake management, supervisie en controle. Toerisme Vlaanderen zou ondertussen al heel wat procedures en richtlijnen uitgewerkt hebben om de diensten beter te organiseren. De nieuwe administrateur-generaal maakt een absolute topprioriteit van een degelijke rapportering aan de raad van bestuur en een goede uitvoering van de beslissingen van die raad. We denken dus dat Toerisme Vlaanderen op de goede weg is.

2. Toelichting door de heer Luc Gobin, afdelingshoofd centrale dienstverlening en investeringen van Toerisme Vlaanderen

De heer Luc Gobin vertegenwoordigt Toerisme Vlaanderen ter vervanging van de heer Wim Van Severen, administrateur-generaal, die op het moment van de bespreking op zending in China is. De heer Gobin stelt dat Toerisme Vlaanderen kennis heeft genomen van de opmerkingen van het Rekenhof. De opmerkingen dateren van 2000. Vanaf 2001 zijn er maatregelen genomen.

Artikel 4 van het decreet op Toerisme Vlaanderen is ondertussen geoperationaliseerd. De Vlaamse regering heeft een besluit genomen, dat op 15 oktober 2003 gepubliceerd is in het Belgisch Staatsblad. In het kader van de verdere operationalisering en de operatie Beter Bestuurlijk Beleid is er een voorontwerp van decreet over de IVA's met rechtspersoonlijkheid. Dat ligt momenteel bij de Raad van State. Toerisme Vlaanderen zou bij de eerste instellingen horen die in de nieuwe structuur zullen ingepast worden.

De opmerkingen zijn onder te verdelen in een aantal categorieën. Een algemene bedenking was het

niet volgen van de wetgeving op de overheidsopdrachten. De opmerkingen waren terecht en worden nu verholpen. Toerisme Vlaanderen beschikte over te weinig kennis over een aantal aspecten. Nu worden de onderhandelingsprocedures niet meer door Toerisme Vlaanderen uitgevoerd. Er zijn beperkte offerteaanvragen. De gunningen worden nu wel behandeld door de raad van bestuur en worden correct uitgevoerd. Toerisme Vlaanderen handelt nu volgens de regels van de delegatiebevoegdheid.

De heer Gobin wil duidelijk zijn en stelt dat enkel de administrateur-generaal contracten ondertekent. In het decreet staat immers dat hij bevoegd is om ten aanzien van derden te tekenen of, bij afwezigheid, gemandateerden te laten tekenen. Op dit ogenblik zijn zowel de administrateur-generaal als zijn adjunct afwezig. De heer Gobin beschikt echter over een mandaat om in naam van de administrateur-generaal te tekenen. Dit moet de continuïteit van de instelling garanderen.

Over de technische en interne controle wil de heer Gobin twee zaken kwijt. Het Rekenhof maakte terecht opmerkingen over de controle van buitenlandse reclamecampagnes en op de aanbestedingen met betrekking tot drukwerk. Voor de aanbesteding van de buitenlandse reclamecampagnes werden nu echte controleprocedures uitgewerkt. Op die manier geven de facturen niet alleen de te doene zaken weer, maar controleert men tevens of de prestaties ook effectief uitgevoerd werden.

De heer Gobin geeft het voorbeeld van de controle op de verschijning van advertenties. Die gebeurt via bewijsexemplaren. Dat wordt vermeld in de offerteaanvragen. Het aantal verzendingen wordt gecontroleerd via postborderellen en via een aantal controleadressen. Hierdoor weet men of iedereen effectief werd aangeschreven.

Met betrekking tot de verbetering van de transparantie van de instelling geeft de heer Gobin toe dat er vroeger contracten bestonden waar Toerisme Vlaanderen slechts ten dele bevoegd voor was. Andere copromotoren waren verantwoordelijk voor andere delen van het contract. Uiteindelijk konden men zich dan afvragen wie er verantwoordelijk was voor het eindproduct. In overleg met het Rekenhof werd dit alles bijgestuurd. Momenteel worden er contracten afgesloten namens Toerisme Vlaanderen en de copromotoren. Hierdoor verbeterde de transparantie en doorzichtigheid van de gesloten contracten. Verder kan de boekhouding in Toerisme Vlaanderen hier volledig bij betrokken worden.

Ten slotte wil de heer Gobin benadrukken dat het proces nog lang niet beëindigd is. Men gaat verder met de verfijning van de controleprocedure. Er werd een externe expertise ingehuurd om de boekhouding van de buitenlandse filialen en de marketing beter te stroomlijnen. In de toekomst werd hierdoor een grotere boekhoudkundige transparantie van de begroting mogelijk gemaakt.

Verder werd een systeem van budgethouderschap doorgevoerd. Dat impliceert dat alle budgetbonnen via een budgethouder passeren. Die controleert dan of er nog een voldoende budget bestaat en de wettelijke normen gerespecteerd werden. Vanaf 2004 zal dat systeem overigens nog aangevuld worden met een controle- en delegatieprocedure. Hierdoor creëert men nog een bijkomende interne controle op de beslissingen van een interne, operationele dienst.

In 2003 werd ook een systeem van interne drie-maandelijkse budgetcontroles uitgewerkt. Hierbij komt dan nog een extra controle op de geboekte facturen. De budgethouders krijgen dus vier maal per jaar een overzicht van alles wat er op de rekeningen of op de ESR-codes werd geboekt. Hierdoor komt men dus sneller, en niet op het einde van het jaar, te weten of er al dan niet zaken verkeerd werden geboekt en kan men ook sneller optreden.

De wetgeving op de overheidsopdrachten is een juridische materie. Daarom werden er op het vlak van het personeel een aantal maatregelen genomen. Men heeft bij het begin van 2003 de juridische dienst versterkt met een opdrachthouder. De opdracht van die opdrachthouder bestaat erin om, naast het begeleiden van Beter Bestuurlijk Beleid, sneller decretale voorbereidingen ter ondersteuning van het beleid van de minister uit te werken.

Vanaf 1 november 2003 komt er nog een adjunct van de directeur bij. Die zal bevoegd zijn voor de wetgeving op de overheidsopdrachten. Men zal dus een inhaaloperatie uitvoeren. Hierdoor kunnen mensen uit de marketing of uit andere diensten juridisch ondersteund worden voor offerteaanvragen en aanbestedingen.

3. Discussie

De voorzitter wil weten of de boekhoudkundige controle van de buitenlandse kantoren uitgevoerd wordt door een externe organisatie.

De heer Gobin ontkent dit. Op dit ogenblik bestaan er twee zaken. Vooreerst is er de controle die

uitgevoerd wordt door de operationele dienst. Deze dienst heeft de bestelling geplaatst en moet verifiëren of alles in overeenstemming met het bestek is verlopen. Hierbij werden een aantal controleprocedures ingebouwd waardoor men effectief kan te weten komen of alle zaken ook daadwerkelijk uitgevoerd werden.

De heer Gobin stelt dat men daarnaast inderdaad een extern bureau heeft ingehuurd om te komen tot een snellere boekhoudkundige controle van de buitenlandse kantoren. Die controle bestaat dus. Naar de toekomst toe zal men komen tot een betere manier van werken zodat ook de buitenlandse kantoren kunnen geresponsabiliseerd worden.

De voorzitter wil de financiële repercussies van deze nieuwe aanpak kennen. Hij wil weten of men dit alles kan kaderen in de bestaande begroting of dat men zal moeten zorgen voor bijkomende middelen.

De heer Gobin benadrukt dat men momenteel werkt met de werkingsmiddelen van de bestaande begroting. Wel heeft men voor de audits gevraagd te beschikken over bijkomende middelen. Die middelen komen uit het reservefonds van Toerisme Vlaanderen. Er werd voor dit alles nog 200.000 euro uitgetrokken. Al het andere past binnen de bestaande begroting.

De voorzitter wil weten of er, op grond van de genomen maatregelen, geen bijkomende uitgaven te verwachten zijn.

De heer Gobin denkt niet dat dat het geval zal zijn.

De heer Roland Van Goethem heeft gehoord van de controleurs van het Rekenhof dat er een aantal facturen ingediend werden waarvoor men geen verklaring heeft. Hij wil dan ook weten of er binnen Toerisme Vlaanderen geen poging ondernomen werd om na te gaan of er tegenover die facturen echt geen leveringen staan.

De heer Gobin bevestigt dat er, zodra men het rapport in handen kreeg, een poging werd ondernomen om een aantal facturen te verklaren. Men heeft de opmerkingen van het Rekenhof gedetailleerd beantwoord. Men heeft gepoogd om niet alleen naar de toekomst te kijken maar ook om het verleden uit te klaren. Niet alle zaken zijn echter nog te verifiëren. Men kan enkel de zaken, die men nog kan terugvinden, controleren.

De voorzitter wenst te weten of de controleurs van het Rekenhof genoeg nemen met de door Toerisme Vlaanderen gegeven uitleg.

De heer Luc Jorissen, hoofdcontroleur van het Rekenhof, laat weten dat het Rekenhof geen opvolgingsonderzoek heeft ingesteld. Toerisme Vlaanderen heeft een aantal zaken in het vooruitzicht gesteld en gezegd dat er een aantal maatregelen genomen werden. Het Rekenhof heeft echter nog niet de gelegenheid gehad om die maatregelen effectief, op het terrein, te gaan uittesten.

Verder benadrukt hij dat Toerisme Vlaanderen gepoogd heeft om een verklaring te bieden voor een aantal concrete zaken uit het verleden. Bij de reclamecampagnes bleven een aantal zaken echter ondoorzichtig. De nieuwe leidende ambtenaar moest echter een antwoord bieden voor zaken die onder zijn voorganger plaatsvonden. Die verklaarde dat er ad-hocinterventies geweest waren van de toenmalige hiërarchie. Men kan dat moeilijk begrijpen.

De heer Jorissen veronderstelt dus dat er nog een aantal onduidelijkheden bestaan over bepaalde zaken uit het verleden. Het Rekenhof richt zich echter in de eerste plaats naar de toekomst en benadrukt dat het momenteel beter gaat. De toekomst is immers belangrijker dan het verleden.

De heer Didier Ramoudt stelt dat het positief is dat dit negatieve rapport een aantal mensen heeft wakker geschud. Anderzijds is hij ervan overtuigd dat het oorzakelijk verband tussen deze beide elders moet gezocht worden.

De heer Ramoudt is er steeds van overtuigd geweest dat het decreet rond Toerisme Vlaanderen een slecht decreet is. Reeds een aantal jaren geleden voorspelde hij dat dit decreet catastrofes zou veroorzaken voor de werking en de personeelsstructuren van de instelling. Minister Landuyt heeft heel het dossier geërfd van zijn voorganger. Hij heeft dan ook stelselmatig een aantal ingrepen gedaan zodat er duidelijkheid kwam. Naar de toekomst toe heeft men er alle belang bij om snel werk te maken van de oprichting van een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid voor Toerisme Vlaanderen.

De heer Ramoudt neemt nota van de opmerkingen van het Rekenhof. Volgens de huidige administrateur-generaal wordt ook alles in het werk gesteld om met die opmerkingen rekening te houden zodat de democratische controle vlot zal kunnen verlopen.

Hij heeft vragen bij de opmerking van de heer Gobin over de controleerbaarheid van buitenlandse kantoren. Hij meent dat men met de huidige mogelijkheden van de informatica dag na dag op de hoogte moet kunnen blijven van de boekhoudkundige situatie van die kantoren en dat men niet langer afhankelijk mag zijn van rapportering achteraf, een werkwijze die trouwens ook wordt gehanteerd door multinationale ondernemingen. Indien dat nog niet het geval is, moet er dingend werk van worden gemaakt.

Het heeft hem verbaasd dat de raad van bestuur haar opdracht niet heeft uitgevoerd. Hij stelt zich vragen bij de samenstelling van die raad van bestuur. Hij meent dat dat een verwittiging moet zijn voor de huidige raad van bestuur.

De heer Jacky Maes stelt dat zelfs in de kleinste gemeenten de begroting en de rekeningen worden gecontroleerd op de manier die door de heer Gobin wordt beschreven. Daarom vindt hij het jammer dat deze ontdekking vandaag pas gebeurt. Hij vraagt zich af of de voorstelling van de heer Gobin beantwoordt aan de doelstellingen van Toerisme Vlaanderen. Hij wil ook weten wanneer men zal kunnen vaststellen of de voorstellen van vandaag op het werkveld effectief worden uitgevoerd ?

Mevrouw Vandenbussche antwoordt dat er tot op heden geen opvolgingscontrole is gebeurd. Binnen het Rekenhof wordt op dit ogenblik een controlebord opgemaakt met verschillende prioriteiten. Daarvoor baseert men zich op een uitgebreide monitoring van het domein waartoe Toerisme behoort, wat tot nog toe Cultuur was, maar nu is dat overgeheveld naar Economie, Werkgelegenheid en Toerisme. Het opvolgingsonderzoek voor Toerisme Vlaanderen staat zeker op de lijst, maar het Rekenhof beslist welk onderzoek het eerst zal gebeuren. Indien het Vlaams Parlement daarover een vraag stelt, krijgt dat onderwerp natuurlijk prioriteit.

Volgens mevrouw Vandenbussche is men binnen Toerisme Vlaanderen bezig met het uitwerken van procedures voor de beheersing van de begroting. Tot nog toe wist men namelijk op geen enkel ogenblik welke vastleggingen er waren.

De voorzitter stelt vast dat het Vlaams Parlement zich voor de uitoefening van zijn controlerecht moet richten op het Rekenhof dat per definitie na de feiten komt. Hij verwijst naar één van de uitgangspunten van de paarse regering, namelijk het primaat van de politiek. Zo wilde men de bevoegde

minister opnieuw meer verantwoordelijkheid geven. De voorzitter meent dat er dan ook toezicht moet zijn van de uitvoerende macht. Het gaat immers niet op dat de verantwoordelijke minister pas jaren na de feiten op de hoogte raakt van toestanden die niet door de beugel kunnen. Hij vraagt zich af of die controle niet beter kan worden gecoördineerd ?

Minister Renaat Landuyt antwoordt dat de nieuwe administrateur-generaal van Toerisme Vlaanderen het verslag van het Rekenhof heeft kunnen gebruiken als een leidraad bij zijn aantreden in de instelling. Een opvolging zal volgens hem zeker nuttig zijn. Men moet echter nagaan wat daarvoor het beste moment is. In het kader van de actie Beter Bestuurlijk Beleid is er immers nog een verandering op komst : Toerisme Vlaanderen zal wellicht één van de eerste instellingen zijn om een IVA-structuur aan te nemen. Zelf had de minister overwogen om te werken met de interne audit van de Vlaamse overheid, maar gezien de rapporten van het Rekenhof werd beslist om dat niet te doen. De minister is in elk geval vragende partij voor een nauwgezette opvolging. De regeling voor de toekomst wordt nu op punt gesteld. Wat misgegaan is in het verleden heeft volgens hem niet met kwade wil te maken.

De controle van de kantoren in het buitenland kan volgens de minister inderdaad vlotter verlopen. De laatste twee jaar wordt gewerkt aan een goede netwerking, zodat we dag na dag kunnen worden geïnformeerd. De minister hoeft de concrete werking van Toerisme Vlaanderen echter niet dag na dag te volgen. Het agentschap moet zijn eigen dynamiek kunnen behouden. Hij meent dat Toerisme Vlaanderen één van de meest performante instellingen van de Vlaamse overheid kan worden.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey is het eens met de opmerking van de minister dat het voor instellingen als Toerisme Vlaanderen niet evident is om in te spelen op de opportuniteiten die zich aandienen indien ze rekening moeten houden met allerlei bestuurlijke regels zoals de wet op de overheidsopdrachten. Ze meent dat de toepassing van de wet op de overheidsopdrachten niet alleen moet getoetst worden waar het gaat om marketing en promotie, maar ook voor andere afdelingen binnen Toerisme Vlaanderen. Ze vraagt zich af waarom men met marketing en promotie begonnen is.

Mevrouw Merckx-Van Goey merkt op dat de minister de werkzaamheden van een VOI kan volgen langs de regeringscommissaris. Heeft die ooit opmerkingen gemaakt over de gang van zaken ?

Verder stelt ze dat ze akte neemt van het integrale rapport en de antwoorden op de gebreken die zijn vastgesteld, evenals van de verbintenissen die zijn aangegaan om alles voortaan vlekkeloos te laten verlopen. Ze hoopt dat er zo snel mogelijk een punt kan worden gezet achter de zaak.

Mevrouw Lieve Vandenbussche stelt dat in het proces-verbaal en de notulen van de raad van bestuur staat dat de heer Eddie Box, gemeenschapscommissaris voor Financiën, heeft gezegd dat men voor elk agendapunt zou moeten aangeven voor welk artikel de beslissing boekhoudkundig moet worden geïnterpreteerd, wat het totale krediet is en wat er na de beslissing nog zichtbaar blijft. Dat advies is echter niet opgevolgd en men heeft een overzicht gemaakt van de financiële beslissingen van de raad van bestuur. Dat was helemaal niet volledig. De gemeenschapscommissarissen hebben dus opmerkingen gemaakt, maar die verdwijnen in de massa.

De heer Luc Jorissen stelt dat men bij Toerisme Vlaanderen twee grote uitgavenstromen onderscheidt : enerzijds de gesubsidieerde investeringen en anderzijds de uitgaven voor marketing en promotie. In de periode voorafgaand aan het onderzoek van de marketing en promotie zijn er onderzoeken geweest naar de investeringen. Zo zijn de toeristische uitrusting en het sociaal toerisme onderzocht, weliswaar in een andere context. De werkwijze van het Rekenhof was toen nog niet zo geïntegreerd als voor het onderzoek van de marketing en promotie. Het was de eerste keuze om marketing en promotie te onderzoeken, omdat die in het onderzoek van toerisme altijd al weinig aandacht hebben gekregen.

Verder zijn de contracten bij promotie dienstencontracten en de reglementering daarvan is anders dan die voor werken en leveringen. Zelfs bij het Rekenhof is het niet gemakkelijk om de nodige expertise te vinden om die te beoordelen. Vandaar de afscheiding. Als men een onderzoek doet, kijkt men in eerste instantie naar de entiteit en het geheel van de toerismewerkzaamheden en dan naar de diverse processen die binnen de entiteit actief zijn. In de toekomst zal toerisme in zijn geheel onderzocht worden en zullen de onderscheiden processen worden vastgesteld.

Minister Renaat Landuyt vraagt of dat zal gebeuren door een andere dienst, gelet op de herindeling van het beleidsdomein toerisme in de structuur van het Rekenhof.

De heer Luc Jorissen zegt dat het Rekenhof kijkt wat de Vlaamse regering doet. Er is een inventaris gemaakt van wie wat doet voor de verschillende beleidsdomeinen. Toerisme was vroeger altijd bij Cultuur ingedeeld, maar zal naar Economie verhuizen. Het Rekenhof overweegt een herschikking van het personeel, maar dat is nog niet uitgeklaard.

Minister Renaat Landuyt stelt dat men bij het inschatten van de situatie een duidelijk onderscheid moet maken tussen de bevoegdheden en de taak van de raad van bestuur, en die van het dagelijks bestuur. De regeringscommissaris kan niet zo diepgaand controleren als het Rekenhof.

De voorzitter rondt ten slotte het debat af door te stellen dat er eventueel verder kan worden gediscussieerd ter gelegenheid van de bespreking van de begroting voor Toerisme voor 2004. Dat besluit wordt door de commissie bijgetreden.

De verslaggever,

De voorzitter,

Jacky MAES

André-Emiel BOGAERT
